

Aktuelt om internasjonale regnskapsstandarder:

Konsolideringsunntak for investeringsforetak vedtatt

Artikkelen er forfattet av:

Statsautorisert revisor/Cand.merc
Torikild Haugnes
Senior Manager og leder fagavdeling regnskap i Ernst & Young

Formålet med denne spalten er å gi løpende oppdatering på aktuelle og sentrale IFRS-saker. Dette vil kunne være nye standarder og tolkninger, men også høringsutkast, diskusjonsnotater og relevante uttalelser gitt av regulerende myndigheter, som for eksempel Finansdepartementet, Finanstilsynet og andre standardsettere enn IASB/IFRIC, som for eksempel Norsk RegnskapsStiftelse (NRS)

31. oktober kom IASB med endringer til IFRS 10 *Consolidated Financial Statements* som gir unntak fra konsolideringsplikten for foretak som tilfredsstiller **definisjonen på investeringsforetak** (investment entities). Unntaket medfører at investering i datterselskap skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Definisjon

Investeringsforetak må tilfredsstille alle tre kriteriene i definisjonen som nå er innarbeidet i IFRS 10. Disse tre kriteriene er:²⁰

1. Mottar midler fra en eller flere investorer med det formål å tilby profesjonelle investeringstjenester til disse investorene.
2. Formålet med virksomheten er å investere midlene utelukkende for avkastning fra verdistigning, inntekt på investeringene eller begge deler. Virksomheten må forplikte seg til dette overfor sine investorer.
3. Investeringene måles og evalueres i hovedsak basert på virkelig verdi

I veiledningen til IFRS 10 fremkommer det klart at foretakene må ta hensyn til alle

fakta og omstendigheter når de vurderer hvorvidt foretaket er et investeringsforetak eller ikke, inkludert formålet med og utformingen av foretaket.

I høringsutkastet til unntaket fra konsolideringsplikt for investeringsforetak ble det foreslått at dersom foretaket drev med vesentlige investeringsrelaterte tjenester til tredjeparter, ville det medføre at man ikke tilfredsstilte definisjonen som investeringsforetak. Forslaget ville kunne føre til at en rekke private equity-selskaper ikke ville bli definert som investeringsforetak. IASB tok det til etterretning, og endret dette i endelig versjon, slik at et foretak kan drive med vesentlige investeringsrelaterte tjenester til tredjeparter uten at det diskvalifiserer for bruk av konsolideringsunntaket.

Det er også en forutsetning for å kvalifisere for unntaket at en ikke har som formål å holde investeringene i uoverskuelig fremtid. Det innebærer at for å komme inn under

KONSOLIDERINGSUNNTAKET: Foretak kan drive med vesentlige investeringsrelaterte tjenester til tredjeparter uten at det diskvalifiserer for bruk av konsolideringsunntaket.

AKTUARBREGNINGER OG TJENESTER

Kollektiv pensjonsforsikring og AFP.
Aktuarberegning av pensjonsforpliktelser utføres av NIA til konkurransedyktige priser. Hurtig leveringstid.

NIA – Nordic Insurance Administration AS
Forskningsparken –Gautadalleen 21 – 0349 Oslo
Tlf: 22 95 82 70 – Fax: 22 95 82 71 – E-post: nia@aktuar.com

²⁰ NB! Offisiell oversettelse foreligger ikke og definisjonen er derfor ikke ordrett gjengitt.

unntaket, må det foreligge en utgangsstrategi som dokumenterer hvordan foretaket har tenkt å realisere det vesentligste av sine egenkapitalinvesteringer og investeringer i ikke-finansielle eiendeler. I høringsutkastet var kriteriet at det skulle foreligge en utgangsstrategi for det vesentligste av alle investeringene. I høringsrunden ble det uttrykt bekymring for om dette kunne bli problematisk for selskaper som eide vesentlige gjeldsinstrumenter som de hadde tenkt å holde til forfall. Dette problemet er løst ved at man i den endelige standardteksten fokuserer på at investeringene ikke skal holdes i uoverskuelig fremtid. Det antas dermed at det normalt ikke vil være nødvendig med en utgangsstrategi for gjeldsinstrumenter med fastsatt forfallsdato.

Som nevnt over må også investeringene i hovedsak måles og evalueres basert på virkelig verdi. Det innebærer at et investeringsforetak må demonstrere at virkelig verdi er den målemetoden som primært benyttes. Det vil si at virkelig verdi på investeringene (investeringseiendommer, tilknyttede foretak og finansielle eiendeler), må legges til grunn ved regnskapsfø-

ringen og ved rapportering til ledelsen og foretakets investorer.

For å kunne anses som investeringsforetak må et foretak, i tillegg til å tilfredsstille definisjonen, også vurdere om det har noen av de typiske karakteristikaene ved et investeringsforetak. Typiske karakteristika ved investeringsforetak er at de har:

- Mer enn én investering slik at de diversifiserer risikoen og maksimerer avkastningen
- Har flere investorer som sammen investerer i den hensikt å maksimere investeringsmulighetene
- Har investorer som ikke er nærstående parter til foretaket
- Foretakets eierinteresser er i form av egenkapital eller lignende

Et investeringsforetak trenger ikke å ha alle disse karakteristikaene, men dersom ett eller flere av disse mangler, må det opplyses om dette i henhold til IFRS 12 *Disclosure of Interest in Other Entities*.

Det er naturlig nok gitt unntak fra IFRS 3 *Virksomhetsoverdragelser* for investeringsforetak. Datterselskapene skal jo ikke konsolide-

res og en merverdianalyse er dermed ikke nødvendig. Selv om investeringsforetak generelt ikke vil konsolidere sine datterselskaper, er det ett unntak fra konsolideringsunntaket som kan være greit å nevne. Dersom investeringsforetaket har et datterselskap som tilbyr investeringsrelaterede tjenester, skal dette datterselskapet konsolideres.

I høringsrunden fikk IASB kritikk for at det ikke var åpnet for at morselskapet til et investeringsforetak også fikk unntak for konsolidering av investeringsforetakets datterselskaper. Til tross for kritikken, ble forslaget videreført og IFRS har dermed et avvik fra US GAAP på dette området.

De nye endringene vil tre i kraft for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere. Tidliganvendelse vil være mulig og EU forventer å ha ferdigstilt sin godkjenningsprosess i løpet av tredje kvartal 2013. I forbindelse med overgangen må det gjøres en vurdering av om foretaket tilfredsstiller definisjonen som investeringsforetak på tidspunktet for inngående balanse i overgangsåret. Hvis definisjonen er tilfredsstilt, omarbeides også sammenligningstallene.

Husk at...

Revisorforeningen arbeider for gode og hensiktsmessige rammevilkår for norske revisorer og for næringslivet. Som talerør for deg som enkeltmedlem og for bransjen kan vi påvirke veivalg og beslutninger som får konsekvenser for deg i ditt daglige arbeid.

For at vi skal lykkes, er det viktig at vi er mange. Sammen er vi sterke!

Derfor bør også du bli medlem i Revisorforeningen.

Visste du at:

du som medlem får betydelige rabatter både på kurs, bøker og tidsskrifter, og at vi i tillegg legger til rette for at du på enklest mulige måte kan være løpende oppdatert innenfor alle de fagområdene du må beherske i jobben din?

Visste du at:

du som medlem – enten du jobber innen revisjon, regnskapsføring eller andre bransjer – har mulighet for å stille spørsmål/diskutere faglige spørsmål med våre eksperter innen alle relevante fagområder?

Visste du at:

du som medlem får tilbud om en rekke medlemsfordeler? Ved å benytte våre forsikringsordninger og vår nye bankavtale vil du kunne spare inn kostnaden ved medlemskap allerede i år 1!

**Hvorfor vente?
Meld deg inn i dag!**

revisorforeningen • no